One does not set sail on a ship

אין מפליגין בספינה –

Overview

The ברייתא stated that one does not set out to sail on a ship less than three days before תוספות. Our תוספות clarifies this ruling.

אפילו תוך התחום אסור משום שט 1 כדמוכח בפרק תולין 2 (לקמן קלט,ב ושם) אפילו תוך התחום אסור משום שט 1 it is forbidden to sail on this ship, because of 'swimming', as is evident in פרק תולין

גבי ההוא צורבא מדרבנן³ דאמר למינם בעינא ואזיל לאידך גיסא ושמר פירי - Regarding a Rabbinic student who said, I want to sleep on the ferry', and he went to the other side of the river and guarded the fruits -

משמע דתוך התחום היה ⁴ ואפילו הכי בלא הערמה אסור:

It seems that the פירות which he guarded were within the תחום, and nevertheless without this deception it would be אסור to ride on the ferry. Thus proving that one cannot sail on a ship on שבת even בתוך התחום.

Summary

It is forbidden to ride on a ship on שבת even בתוך התחום, because it is like swimming.

Thinking it over

Is the proof from בתוך, only that it is אסור even בתוך התחום, or is it (also) a proof that it is אסור because of שט ?

-

¹ Swimming is forbidden on שבת (in certain cases) out of concern that he may build a raft. The same איסור (for the same reason) applies to sailing on a ship on שבת. Our תוספות does not address why it is permitted to set sail three days before שבת (even if he will be sailing on upon). See מנחת אריאל אות י'

² See 'Thinking it over'.

³ This צורבא מדרבנן had an orchard on the other side of the river. There was a ferry (operated by a נכרי on his side of the river. The צורבא מדרבנן said on שבת, 'I am going to take a nap on the ferry', knowing full well that the נכרי will (sooner or later) cross the river. When the נכרי (eventually) crossed the river, the צורבא מדרבנן was able to guard his orchard. The ממרא there ruled that it is a הערמה by a דרבנן the prohibition for sailing is only a דרבנן, so it is permitted; indicating that without הערמה he would not be able to cross the river with the ferry (even though it was בתוך התחום).

⁴ See שואיס who writes, מערים לצאת חוץ לא היה מערים איסור תחומין איכא איסור תוספות הרא"ש who writes, וואי איכא איסור תחומין לא היה מערים לצאת ווא וואי איכא איסור עורבא איסור וואי שיט שור א שור א שור שורבא איסור שורבא איסור שורבא איסור איסור נא איסור למעבד לכתחילה אור איסור איסור מרבנן הוא לא אחמירו עליה דהוא לא אתי למעבד לכתחילה however regarding איסור תחומין, which is an outright איסור מדרבנן וואיסור (not because of a מערים), he would not have been מערים.

⁵ See footnote # 2.